

پاسخ نامه جزا

سوال 81

مطابق ماده ۴۹۸ قانون مجازات اسلامی (تعزیرات):
هر کس جمعیت یا دسته‌ای بیش از دو نفر تشکیل دهد
یا اداره نماید که هدف آن برهم زدن امنیت کشور باشد
و محارب شناخته نشود، به حبس از دو تا ده سال
محکوم می‌شود.

سوال 82

طبق ماده ۴۹۹ مکرر قانون مجازات اسلامی (تعزیرات):

اگر توهین به قومیت‌های ایرانی یا ادیان و مذاهب
مصرح در قانون اساسی با قصد یا علم به ایجاد
خشونت/تنش باشد و منجر به خشونت یا تنش شود
⇒ حبس و جزای نقدی درجه پنج یا یکی از آن دو.

اما اگر منجر به خشونت یا تنش نشود ⇒ حبس و
جزای نقدی درجه شش یا یکی از آن دو.

در فرض سؤال، چون توهین منجر به خشونت یا تنش نشده، مشمول قسمت دوم ماده است.

سوال 83

طبق ماده ۵۰۰ ق.م.ا (تعزیرات):

«هر کس علیه نظام جمهوری اسلامی ایران یا به نفع گروه‌ها و سازمان‌های مخالف نظام، به هر نحو فعالیت تبلیغی نماید به حبس از سه ماه تا یک سال محکوم خواهد شد.»

نکته مهم: عضویت در گروه (ماده ۴۹۸) یا اداره آن (ماده ۴۹۸ و ۴۹۹) شرط نیست؛ صرف فعالیت تبلیغی به تنهایی کفایت می‌کند.

بنابراین، عمل «الف» مشمول همین ماده است.

سوال 84

طبق ماده ۵۰۱ ق.م.ا (تعزیرات):

«هر کس نقشه‌ها یا اسرار یا اسناد و تصمیمات راجع به سیاست داخلی یا خارجی کشور را عالماً و عامداً در اختیار افراد فاقد صلاحیت قرار دهد یا از مفاد آن مطلع کند به نحوی که متضمن نوعی جاسوسی باشد، به یک تا ده سال حبس محکوم می‌شود.»

نکته مهم: صرف مطلع کردن فرد فاقد صلاحیت، حتی اگر استفاده عملی هم نکند، مشمول ماده است.

بنابراین عمل کارمند به‌روشنی جاسوسی در مفهوم ماده ۵۰۱ است.

سوال 85

طبق ماده ۵۰۳ ق.م.ا (تعزیرات):

«هر کس به قصد سرقت یا نقشه‌برداری یا کسب اطلاع

از اسرار سیاسی یا نظامی یا امنیتی به مواضع
مربوطه داخل شود ... به شش ماه تا سه سال حبس
محکوم می‌شود.»

یعنی حتی اگر عکسبرداری یا نقشه‌برداری عملی هم
انجام نشود، صرف ورود با قصد کافی برای تحقق جرم
است.

در مثال، شخص با قصد عکسبرداری وارد محل ممنوعه
شده است → جرم محقق است.

سوال 86

طبق ماده ۵۰۴، در صورتی که قصد براندازی یا شکست
نیروهای خودی در برابر دشمن وجود داشته باشد،
شخص محارب محسوب می‌شود.

سوال 87

ماده ۵۰۶ فقط ناظر به بی‌مبالاتی مأمورین دولت
مسئول امور حفاظتی و اطلاعاتی است که به علت

سهل انگاری، دشمن موفق به تخلیه اطلاعاتی شود.

سوال 88

اساس ماده ۵۰۷:

اگر شخص عضو ساده باشد (بدون ریاست یا مرکزیت)،

و پیش از تعقیب قصد جنایت و اسامی اشخاص دخیل
را به مأموران اطلاع دهد،

از مجازات عضویت در گروه معاف می شود.

سوال 89

ماده ۵۰۹ مقرر می دارد:

«هر کس در زمان جنگ مرتکب یکی از جرایم علیه

امنیت داخلی یا خارجی شود به مجازات اشد همان
جرم محکوم می‌گردد.»

♦ بنابراین اگر جرم در زمان صلح ۵ سال حبس داشته
باشد، در زمان جنگ به بالاترین حد مجازات همان جرم
(مثلاً ۱۰ سال یا اشد قانونی آن) محکوم خواهد شد.

✓ سوال 90

طبق ماده ۵۱۱:

«هر کس به قصد برهم زدن امنیت کشور و تشویش
اذهان عمومی تهدید به بمب‌گذاری یا ادعای بمب‌گذاری
در وسایل نقلیه عمومی نماید... به ۶ ماه تا ۲ سال
حبس محکوم می‌گردد.»

♦ مهم نیست بمب واقعی باشد یا خیر؛ صرف تهدید
یا ادعای بمب‌گذاری جرم مستقل است.

✓ سوال 91

طبق ماده ۵۹۷:

قاضی نمی‌تواند به عذر سکوت، اجمال یا تناقض قانون از رسیدگی امتناع کند.

در صورت امتناع یا تأخیر غیرقانونی یا رفتار برخلاف صریح قانون، در مرتبه اول به ۶ ماه تا ۱ سال حبس و جبران خسارات وارده محکوم می‌شود.

در تکرار، علاوه بر مجازات حبس، به انفصال دائم از شغل قضائی نیز محکوم خواهد شد.

سوال 92

طبق ماده ۵۹۹:

هر شخصی که در انجام معامله، ساخت، نظارت یا امر به ساخت برای سازمان‌های موضوع ماده ۵۹۸ دخالت دارد، اگر با تدلیس در معامله، تعیین قیمت بیش از حد متعارف یا تقلب در ساخت، نفعی برای خود یا دیگری کسب کند:

علاوه بر جبران خسارت وارده، به حبس از شش ماه تا پنج سال محکوم خواهد شد.

سوال 93

طبق ماده ۶۰۴:

هر مستخدم دولتی (قضائی یا اداری) که اسناد یا اوراقی را که به او سپرده شده یا برای انجام وظایفش داده شده است:

معدوم یا مخفی کند، یا

به کسی بدهد که قانوناً ممنوع است،

علاوه بر جبران خسارت وارده، به حبس از سه ماه تا یک سال محکوم می‌شود.

سوال 94

طبق ماده ۶۰۷:

حملات یا مقاومت علیه مامورین دولت در حین انجام وظیفه تمرد محسوب می شود.

اگر متمرّد به قصد تهدید اسلحه خود را نشان دهد، مجازات او حبس از شش ماه تا دو سال است.

اگر در حین اقدام دست به اسلحه برده باشد، حبس از یک تا سه سال خواهد بود.

سایر موارد: حبس از سه ماه تا یک سال.

تبصره: اگر همزمان جرم دیگری مرتکب شود، مجازات هر دو جرم اعمال می شود.

سوال 95

طبق ماده ۶۱۰:

اگر دو نفر یا بیشتر تبانی کنند که جرایمی علیه امنیت داخلی یا خارجی کشور انجام دهند یا وسایل ارتکاب آن را فراهم کنند، و عنوان محارب بر آنان صدق نکند، مجازات آنها حبس از دو تا پنج سال است.

اگر عنوان محارب صادق بود، مجازات شدیدتری (اعدام یا حبس طولانی‌تر) اعمال می‌شد.

سوال 96

طبق ماده ۶۱۲:

در صورتی که قتل عمد صورت گرفته باشد و قصاص اجرا نشود (چون شاکی نداشته یا شاکی گذشت کرده است) و عمل موجب اخلال در نظم و امنیت جامعه شود، دادگاه مرتکب را به حبس از سه تا ده سال

محکوم می‌نماید.

معاونت در قتل عمد طبق تبصره سابق، حبس از یک تا پنج سال بود.

سوال 97

طبق ماده ۶۱۶:

قتل غیر عمد ناشی از بی احتیاطی، بی مبالاتی یا عدم مهارت، موجب حبس از یک تا سه سال می‌شود.

علاوه بر آن، در صورت مطالبه اولیای دم، مسبب مکلف به پرداخت دیه است.

مگر اینکه قتل ناشی از خطای محض باشد که مجازات اعمال نمی‌شود.

تبصره ماده ۶۱۶، تصادفات رانندگی را مستثنی کرده است، بنابراین شامل آنها نمی‌شود

سوال 98

طبق ماده ۵۳ قانون حمایت از خانواده:

هر کس با استطاعت مالی، نفقه زن خود را در صورت تمکین او ندهد یا از تأدیه نفقه سایر واجب‌النفقه‌ها امتناع کند، به حبس تعزیری درجه شش محکوم می‌شود.

تعقیب کیفری منوط به شکایت شاکی خصوصی است.

در صورت گذشت شاکی، تعقیب جزایی یا اجرای مجازات متوقف می‌شود.

سوال 99

طبق ماده ۵۲ قانون حمایت از خانواده:

هر کس در دادگاه زوجیت خود را انکار کند و بعد ثابت شود که انکار بی‌اساس یا برخلاف واقع بوده یا با طرح

شکایت/دعوا، مدعی زوجیت با دیگری شود، به حبس تعزیری درجه شش یا جزای نقدی درجه شش محکوم خواهد شد.

سوال 100

طبق ماده ۶ قانون جرائم سیاسی:

متهمان و محکومان جرائم سیاسی دارای امتیازات ویژه‌ای هستند:

الف: محل نگهداری آنان از مجرمان عادی جدا باشد.

ب: ممنوعیت پوشاندن لباس زندان در طول دوران بازداشت و حبس.

پ: ممنوعیت اجرای مقررات ناظر به تکرار جرم.

ت: غیرقابل استرداد بودن مجرمان سیاسی.